

Samenvatting MINI-Masterclass ‘Debatiquette’

Elke sport en ieder spel kent regels (geschreven en ongeschreven) waaraan men zich moet houden. Dit is bij debatteren niet anders. Het naleven van de debatspelregels levert voordelen op. Het zorgt ten eerste voor een ordelijk verloop van het debat. Ten tweede voorkom je door het naleven van de regels dat je de plank lelijk mislaat! Het schenden van de regels kan namelijk afleiden van de inhoud van je verhaal en zodoende je overtuigingskracht ondermijnen.

1. Debatteer via de jury en/of het publiek

Met name na een toegestane interruptie is de verleiding erg groot om je opponent direct van repliek te dienen. Het is daarentegen beleefder om via de jury of het publiek te reageren: “Dames en heren, mijn opponent stelt een irrelevante vraag, want...”. Het voordeel is dat je na een interruptie direct weer richt tot de mensen die je moet overtuigen. Bovendien breng je jouw opponent op deze wijze niet in de verleiding om te reageren op jouw reactie op de interruptie.

2. Toespreken met u/Jij?

Sprekers vinden het soms lastig in te schatten hoe een zaal toe te spreken. Vooropgesteld: de leden van de jury worden ten alle tijden met “u” aangesproken. Voor wat betreft het publiek is het verstandig op zeker te spelen en de zaal ook met “u” aan te spreken. “U” verdient in het debat daarom altijd de voorkeur.

3. Spreken is zilver, zwijgen is goud

Een enigszins voor de hand liggende regel die helaas nog (te) vaak wordt geschonden, is de regel dat enkel de spreker die op dat moment het woord heeft mag spreken. Op deze regel bestaat echter de volgende uitzondering: de toeschouwers mogen een sterk punt belonen met een luid “hear-hear!”. Een onbeleefdheid in een debat (zoals een persoonlijke aanval) mag worden beantwoord met een luid “shame!”.

Zie voetnoot 1)

4. Interrumpen zoals het hoort

Interrumpen doet men door te gaan staan en de rechterhand, met de palm naar boven, vooruit te steken. Tegelijkertijd rust de linkerhand bovenop het hoofd.¹ Vervolgens is het aan de spreker om de interruptie toe te staan of af te wijzen. Dit kan hij doen door middel van woorden of een handgebaar. Een interruptant is “te gast” in de spreektijd van de spreker. De keuze van de spreker om een interruptie wel/niet toe te staan, moet daarom altijd worden gerespecteerd.

Als spreker is het zaak een verzoek om een interruptie niet te lang onbeantwoord te laten. Op de eerste plaats is het niet heel beleefd naar de opponent toe, maar – belangrijker nog – het publiek kan worden afgeleid door de persoon die daar zo lang met vooruitgestoken hand staat.

Voetnoot:

¹ Vroeger hield de persoon die om een interruptie verzocht met zijn linkerhand zijn pruik op het hoofd tijdens het opstaan. Hij toonde gelijktijdig de lege palm van zijn wapenhand om duidelijk te maken dat hij geen geweldadige intenties had.